

Vasaras ielas eksperiments Tērbatas ielā

# Projekta ietekme uz satiksmes drošību, sabiedrisko kārtību, iedzīvotāju veselību un drošību

Sastādīja:

Rīgas Tehniskās Universitātes

Arhitektūras fakultātes

maģistra studiju programmas 1. kursa students

Alvis Bērziņš

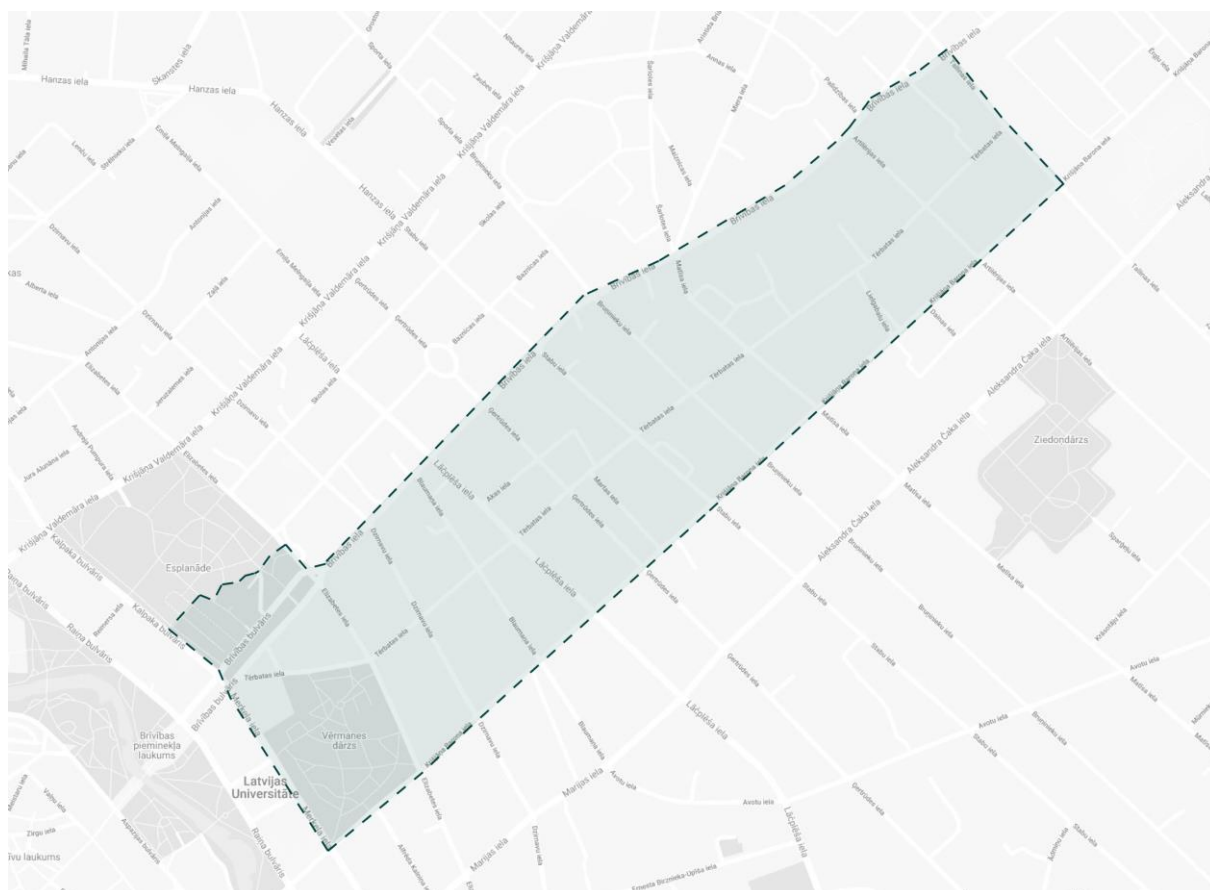
# Saturs

1. Pētījuma apraksts.....	3. lpp.
2. Rīgas pašvaldības policijas dati.....	4. lpp.
3. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta dati.....	8. lpp.
4. Ceļu satiksmes negadījumu dati.....	10. lpp.
5. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rīgas reģiona pārvaldes negadījumu dati.....	12. lpp.
6. Rezultāti.....	13. lpp.

# 1. Pētījuma apraksts

Rīgas pašvaldība pirmo reizi no 2020. gada 17. jūlija līdz 16. augustam īstenoja Tērbatas vasaras ielas projektu, uz vienu mēnesi slēdzot transporta satiksmi posmā no Elizabetes ielas līdz ieejai Vidzemes tirgū, un atvēlot to gājējiem, riteņbraucējiem, ielu tirdzniecībai un dažādiem pasākumiem.

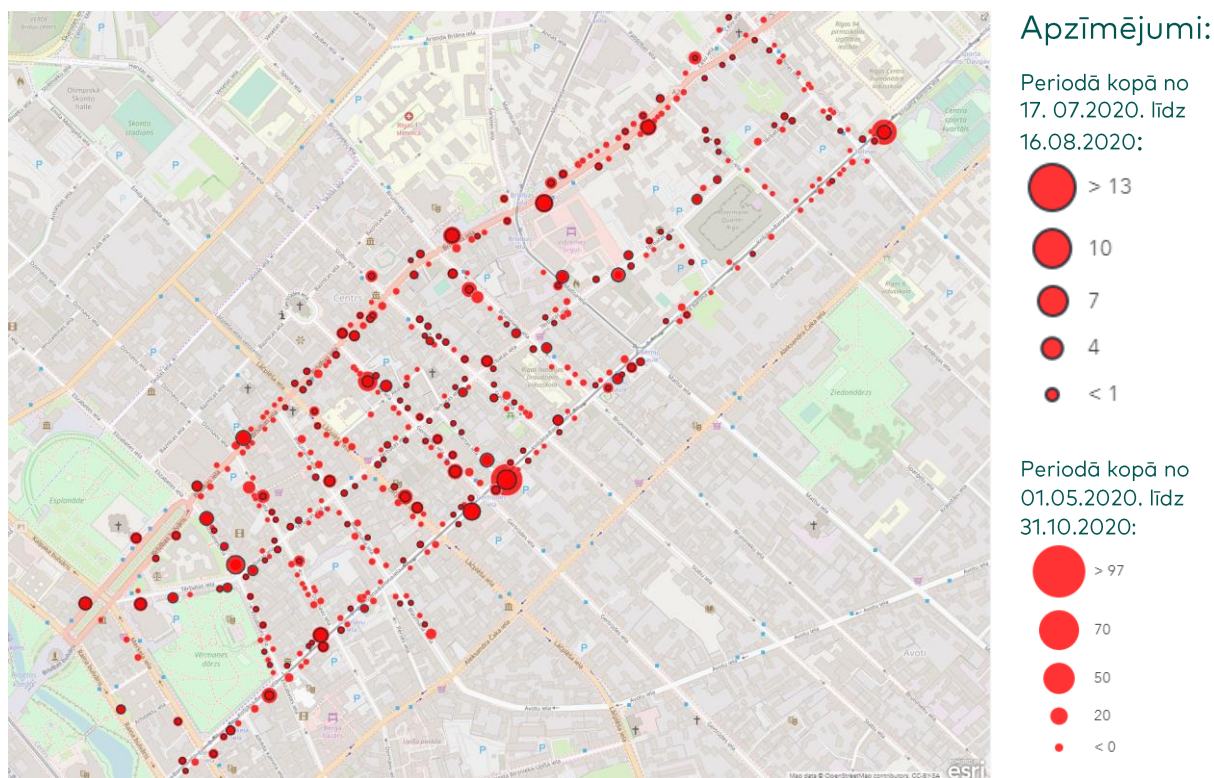
Lai noskaidrotu projekta ietekmi uz satiksmes drošību, sabiedrisko kārtību, iedzīvotāju veselību un drošību, tika iegūti statistiskie dati no Rīgas pašvaldības policijas, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas biroja, Ceļu satiksmes drošības direkcijas un Valsts ugunsdrošības un glābšanas dienesta par laika periodu no 01.05.2020. līdz 31.10.2020.



1. att. Izpētes teritorija Tērbatas ielā un tai pieguļošajās ielās

## 2. Rīgas pašvaldības policijas dati

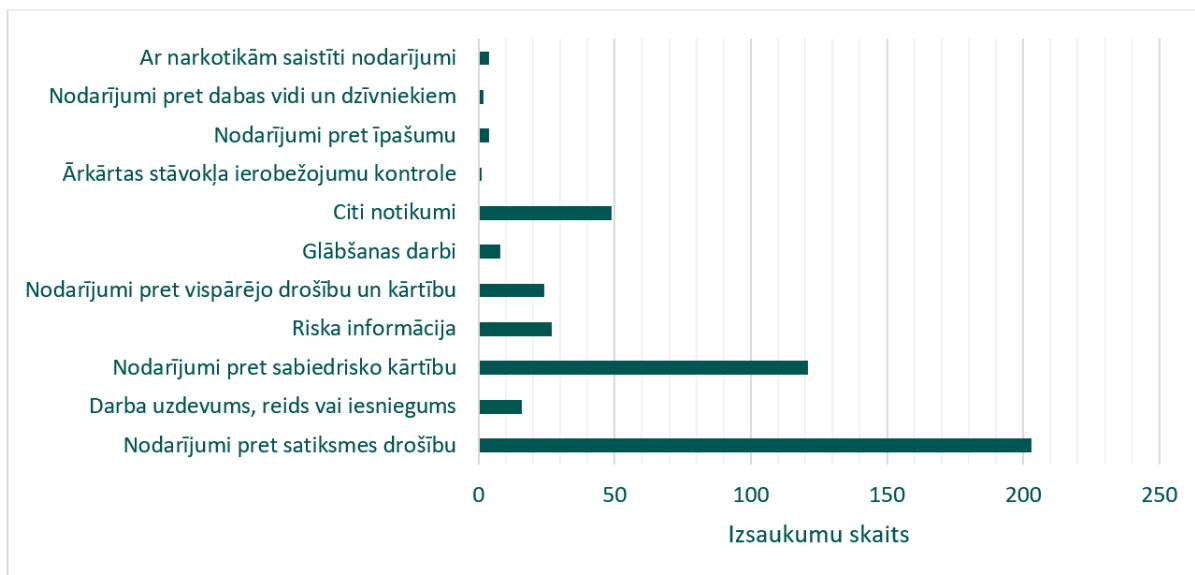
Analizējot ietekmi uz satiksmes drošību, sabiedrisko kārtību, iedzīvotāju veselību un drošību, sadarbojoties ar Rīgas pašvaldības policiju (turpmāk tekstā RPP), tika iegūti dati par izsaukumiem laika periodā no 01.05.2020. līdz 31.10.2020. (skat. 2. att.). Minētie dati ietver informāciju par izsaukuma laiku, vietu, kategoriju un aprakstu. RPP datus izdalītas sekojošas 14 kategorijas: ar narkotikām saistīti nodarījumi, ārkārtas stāvokļa ierobežojumu kontrole, COVID19 izplatības kontrole, darba uzdevums, reids vai iesniegums, glābšanas darbi, nodarījumi pret dabas vidi un dzīvniekiem, nodarījumi pret īpašumu, nodarījumi pret jurisdikciju un pārvaldes kārtību, nodarījumi pret sabiedrisko kārtību, nodarījumi pret satiksmes drošību, nodarījumi pret tikumību, nodarījumi pret vispārējo drošību un kārtību, riska informācija un citi notikumi.



2. att. RPP konstatēto pārkāpumu kartogrāfiskie dati\*

\*Kartogrāfiskos datus ArcGIS sistēmā apkopojis RDPAD

Analizējot iegūtos datus par RPP izsaukumiem Tērbatas ielas eksperimenta laikā (17.07.2020. - 16.08.2020.), kas notikuši izpētes teritorijā, izplatītākie ir nodarījumi pret satiksmes drošību un sabiedrisko kārtību (skat. 3. att.), tāpēc šo divu kategoriju analīze tiek ņemta par nozīmīgāko arī tālākā pētījuma gaitā.



3. att. Izsaukumu kategorijas eksperimenta laikā (17.07.2020. - 16.08.2020.)

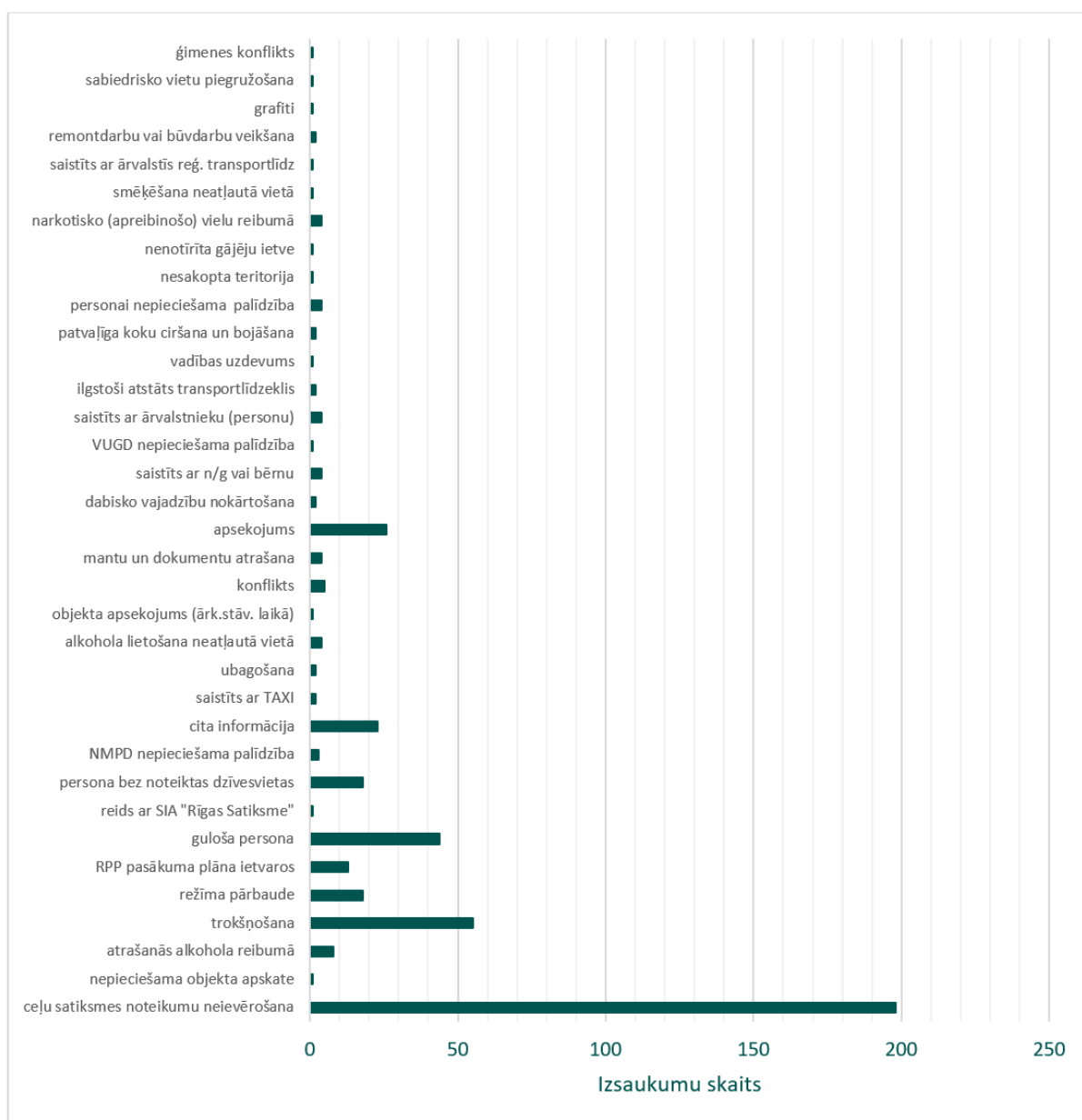
Apskatot RPP izsaukumu aprakstu veidus, vairākums no minētajiem gadījumiem eksperimenta laikā saistīti ar ceļu satiksmes noteikumu neievērošanu (198 gadījumi), tam seko trokšņošana (55 gadījumi), guļošanas personas (44 gadījumi) u. c. iemesli (skat. 4. att.).

Lai pārlicinātos par eksperimenta laikā radīto izsaukumu iemeslu atkāpēm no ikdienas RPP darba, dati tika salīdzināti ar diviem iepriekšējiem un diviem pēc eksperimenta sekojošiem mēnešu etapiem tādos pašos datumos. Periodos pirms eksperimenta veikšanas vairākumā gadījumu saglabājas izsaukumi, kas ietilpst sabiedriskās kārtības un satiksmes drošības kategorijā. Ar ceļu satiksmes noteikumu neievērošanu saistīti izsaukumi notikuši 196 reizes laika periodā no 17.06.2020. līdz 16.07.2020. un 273 laika periodā no 17.05.2020. līdz 16.06.2020.

Ar trokšņošana saistīti izsaukumi pirms eksperimenta notikuši retāk - 44 reizes laika periodā no 17.06.2020. līdz 16.07.2020. un 18 reizes laika periodā no 17.05.2020. līdz 16.06.2020.

Mēnešos pēc eksperimenta veikšanas, līdzīgi kā iepriekšējos, RPP izsaukumos dominē ar satiksmes drošību un sabiedrisko kārtību kategorizēti izsaukumi. Ar ceļu satiksmes noteikumu neievērošanu saistīti izsaukumi notikuši 281 reizi

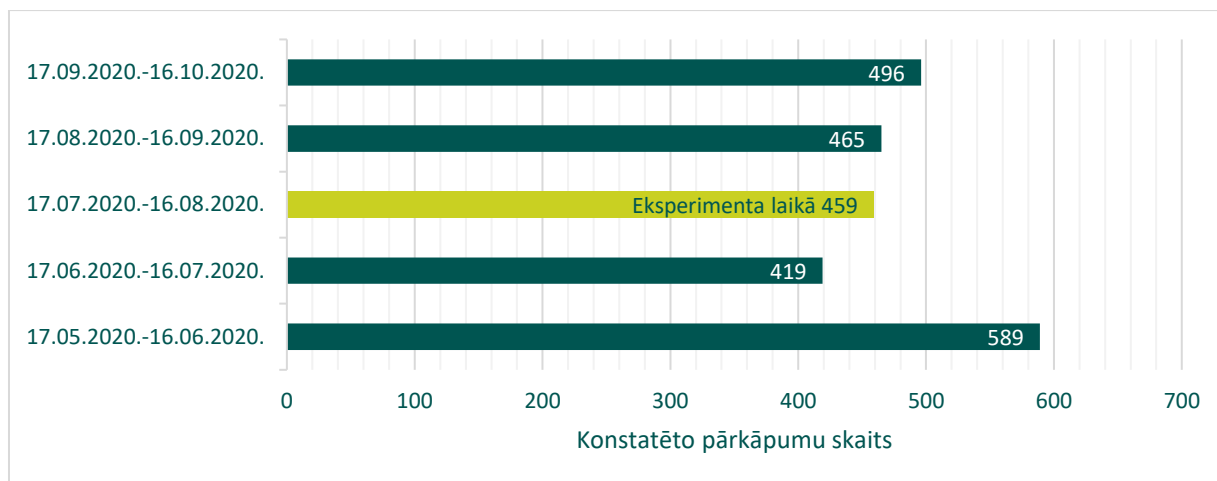
laika periodā no 17.08.2020. līdz 16.09.2020. un 310 reizes laika periodā no 17.09.2020. līdz 16.10.2020. Ar trokšņošanu saistīti izsaukumi pēc eksperimenta notikuši 32 reizes laika periodā no 17.08.2020. līdz 16.09.2020. un 20 reizes laika periodā no 17.09.2020. līdz 16.10.2020.



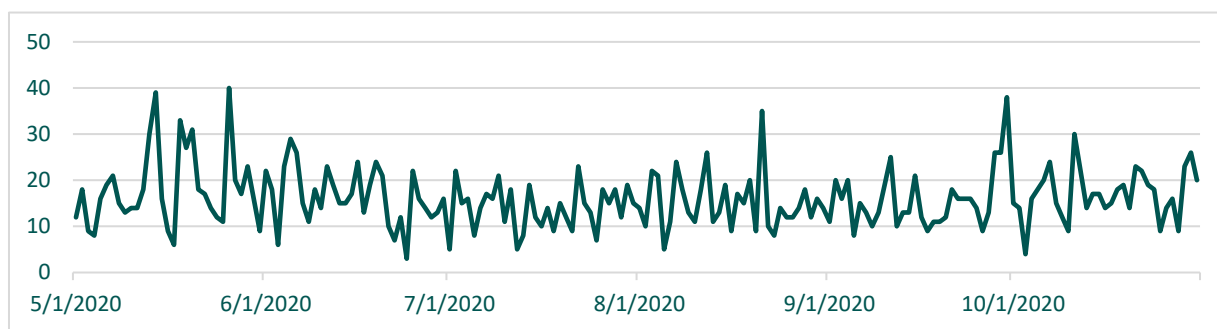
4. att. Izsaukumu aprakstu veidi eksperimenta laikā (17.07.2020. līdz 16.08.2020.)

Izvērtējot RPP konstatēto pārkāpumu kartogrāfiskos datus (skat. 2. att.), ar ceļu satiksmes noteikumu (turpmāk tekstā CSN) neievērošanu saistītie pārkāpumi izdarīti pārsvarā visā izpētes teritorijā un ir vienmērīgi izkliedēti. Kritiskākās zonas izpētes teritorijā, kas saistītas ar CSN pārkāpumiem, ir Elizabetes iela posmā no Brīvības ielas līdz Tērbatas ielai, Lāčplēša iela posmā no Tērbatas ielas līdz Kr. Barona ielai un Brīvības iela posmā no Matīsa ielas līdz Artilērijas ielai.

Izpētes teritorijā izvietoti arī vairāki ar CSN pārkāpumiem nesaistīti punkti, uz kuriem veikti vairāki izsaukumi, piemēram, teritorija pie Kr. Barona ielā 56 (Hare Krišnas centrs) un Kr. Barona ielā 116A (Centra sporta kvartāls). Jāatzīmē, ka abās iepriekš minētajās vietās izsaukumi saistīti ar ārkārtas stāvokļa ierobežojumu kontroli cilvēku pulcēšanās dēļ un ir notikuši arī ārpus eksperimenta norises laika.



5. att. RPP konstatētie pārkāpumi periodā no 17.05.2020. līdz 16.10.2020.

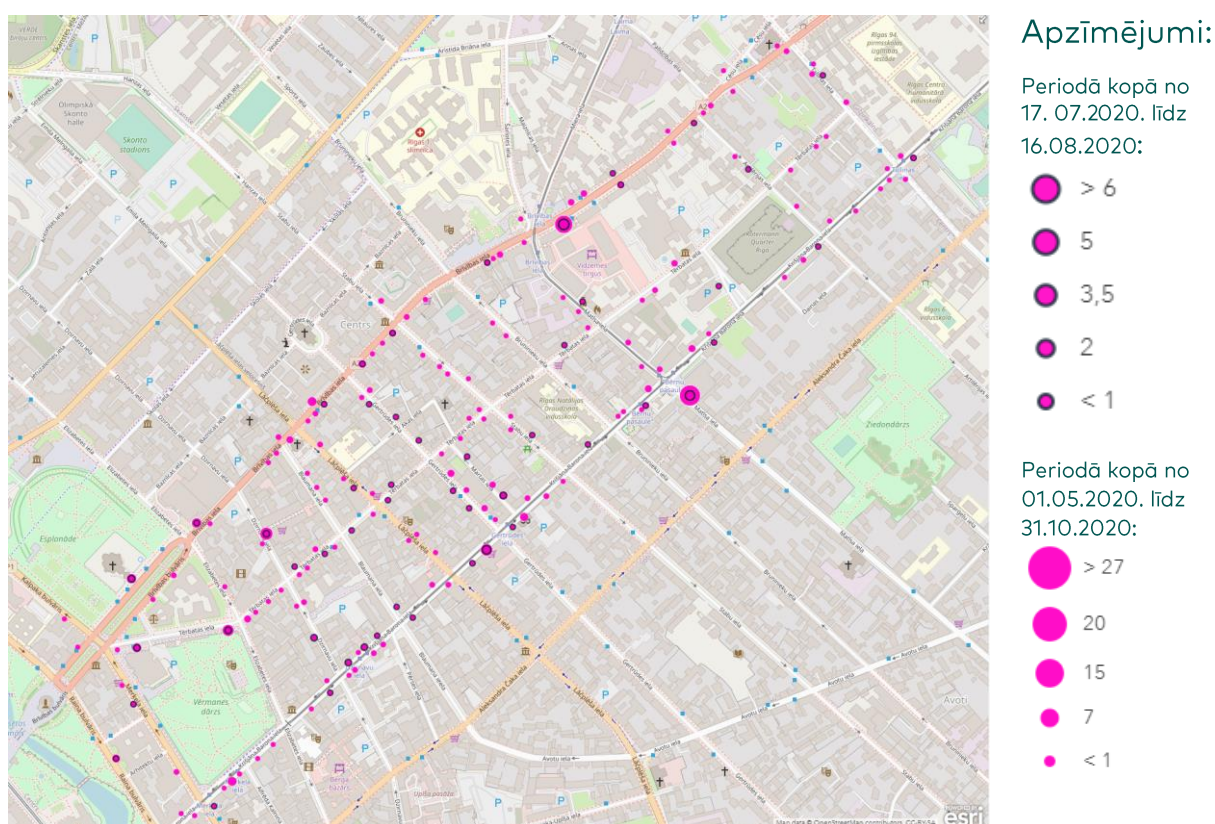


6. att. RPP konstatētie pārkāpumi periodā no 01.05.2020. līdz 31.10.2020.

Kopumā izvērtējot RPP datus izpētes teritorijā eksperimenta laikā, var minēt ar trokšņošanu saistīto izsaukumu skaita palielināšanos Tērbatas ielā posmā no Elizabetes ielas līdz Vidzemes tirgum. Eksperimenta laikā izpētes teritorijā veikti 55 ar trokšņošanu saistīti izsaukumi, kas, salīdzinot ar vidējo trokšņošanas izsaukumu skaitu divu mēnešu periodos pirms un pēc eksperimenta, ir par 51 % vairāk. Jāatzīmē, ka viena mēneša periodos pirms un pēc eksperimenta šis rādītājs ir salīdzinoši mazāks (31 %), kā arī ir saistīts ar sezonālo aktivitāti. Pārējie RPP izsaukumi izpētes teritorija izvietoti vienmērīgi, kā arī nav vērojamas būtiskas atkāpes no periodiem, kad eksperiments nav noticis. RPP konstatētos pārkāpumus mēneša laikā un kopējā periodā no 01.05.2020. līdz 31.10.2020. (skat. 5. un 6. att.).

### 3. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta dati

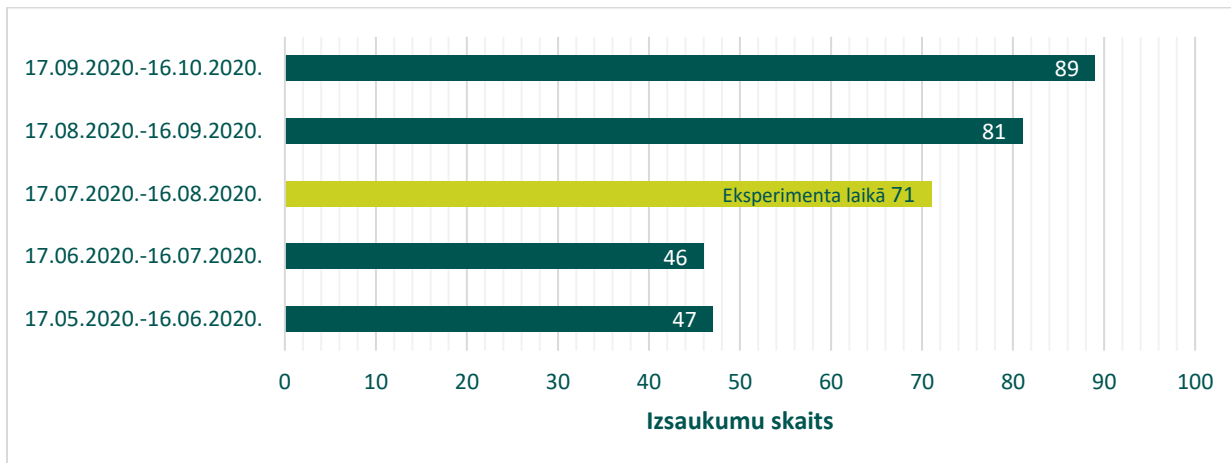
Analizējot ietekmi uz satiksmes drošību, sabiedrisko kārtību, iedzīvotāju veselību un drošību, sadarbojoties ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (turpmāk tekstā NMPD), tika iegūti statistiskie dati par izsaukumiem laika periodā no 01.05.2020. līdz 31.10.2020. (skat. 7. att.). Minētie dati ietver informāciju par izsaukuma laiku, vietu, izsaukuma rezultātu un pacienta veselības stāvokli. Izpētes teritorijā NMPD izsaukumos pārsvarā dominē pacienti, kuri nogādāti ārstniecības iestādē (44%), tam seko pacienti, kuri atteikušies no medicīniskās palīdzības (20%), pacienti, kuri atteikušies no nogādāšanas ārstniecības iestādē (15%), pacienti, kuri atstāti notikuma vietā (11%), pacienti, kuri nodoti policijai (6%) u. c. gadījumi.



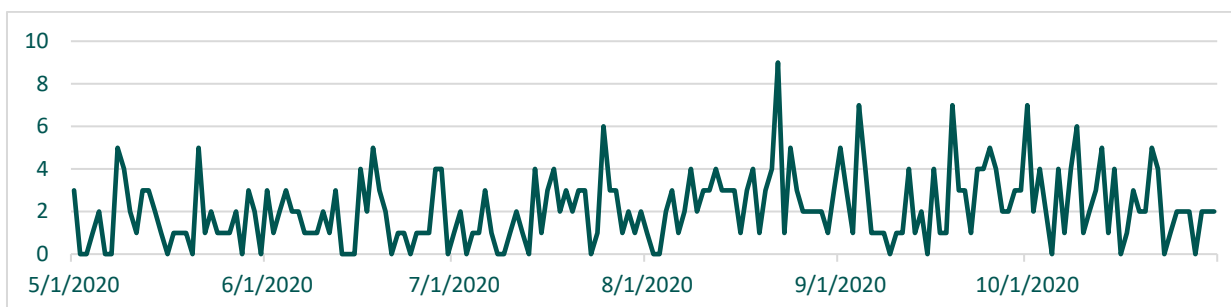
7. att. NMPD izsaukumu kartogrāfiskie dati\*

\*Kartogrāfiskos datus ArcGIS sistēmā apkopojis RDPAD





8. att. NMPD izsaukumi periodā no 17.05.2020. līdz 16.10.2020.



9. att. NMPD izsaukumi periodā no 01.05.2020. līdz 31.10.2020.

Kopumā izvērtējot NMPD izsaukumu statistiku izpētes teritorijā laika posmā no 01.05.2020. līdz 31.10.2020. (skat. 8. un 9. att.), var novērot pakāpenisku izsaukumu skaita kāpumu posmā no augusta līdz oktobrim. Izsaukumu lokāciju izkliede izpētes teritorijā ir vienmērīga (skat. 7. att.), eksperimenta laikā notikušie NMPD izsaukumi vienmērīgi pārklājas ar izsaukumiem, kas notikuši ārpus Tērbatas ielas eksperimenta norises laikā. Izvērtējot NMPD sniegtos datus, nav konstatēta ietekme uz NMPD izsaukumu skaita izmaiņām, kas būtu saistītas ar Tērbatas ielas eksperimenta norisi.

## 4. Ceļu satiksmes negadījumu dati

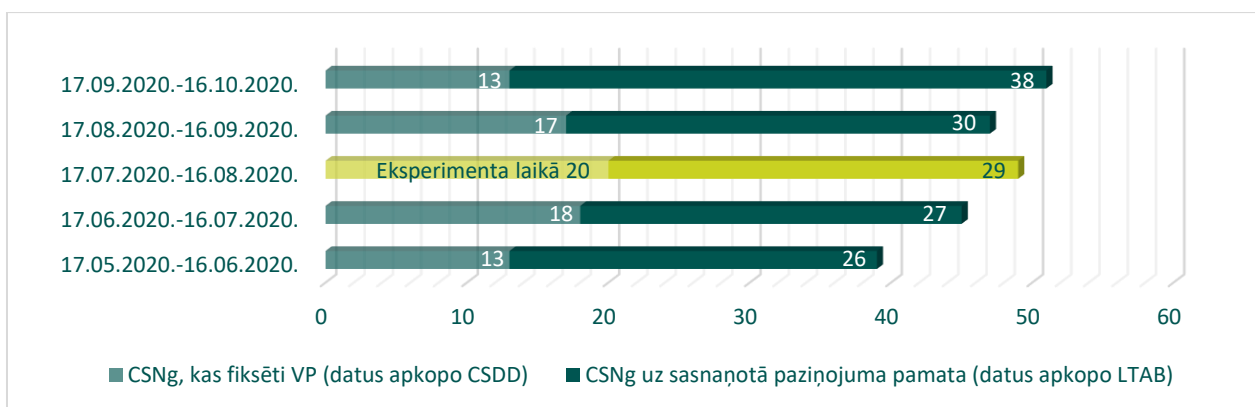
Analizējot ietekmi uz satiksmes drošību, sabiedrisko kārtību, iedzīvotāju veselību un drošību, sadarbojoties ar Ceļu satiksmes drošības direkciju (turpmāk tekstā CSDD) un Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas biroju (turpmāk tekstā LTAB), tika iegūti statistiskie dati par ceļu satiksmes negadījumiem (turpmāk tekstā CSNg) laika periodā no 01.05.2020. līdz 31.10.2020. (skat. 10. att.). Minētie dati ietver informāciju par CSNg laiku, vietu, vietas tipu, ievainoto vai bojā gājušo skaitu, CSNg veidu un apgaismojumu, kādā noticis CSNg. Izpētes teritorijā pēc CSDD datiem izplatītākie CSNg veidi ir sadursmes abpusējā kustībā (39%), kam seko sadursmes ar stāvošu transportlīdzekli (24%), sadursmes ar gājējiem (15%), sadursmes ar velosipēdistiem (9%), sadursmes ar šķērslī (7%) u. c. negadījumi. Negadījumi pārsvarā notikuši dienasgaismas laikā (76%), tumšajā laikā bez mākslīgā apgaismojuma notikuši 16%, ar mākslīgo apgaismojumu - 5% un krēslas laikā - 2%. Izpētes teritorijas ielu posmos starp krustojumiem notikuši 63% CSNg un krustojumos 37%.



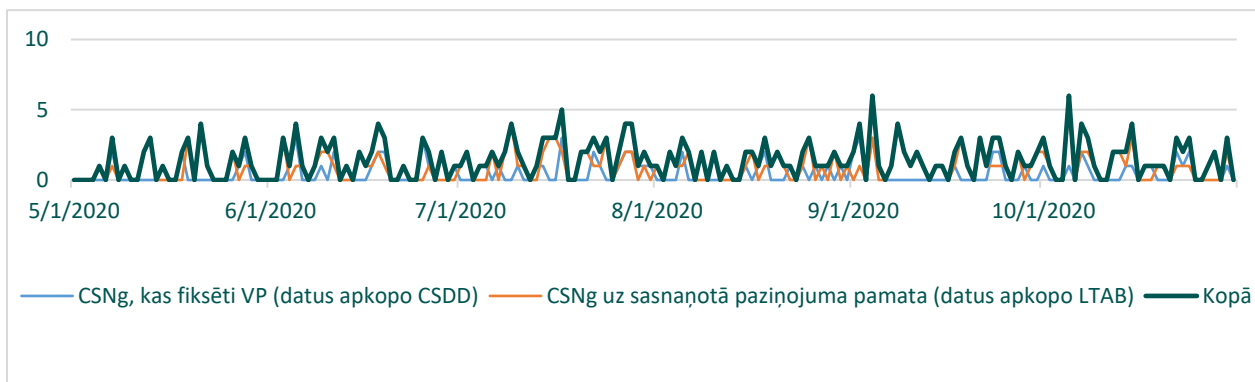
10. att. CSNg kartogrāfiskie dati\*

\*Kartogrāfiskos datus ArcGIS sistēmā apkopojis RDPAD

Analizējot kartogrāfiskos LTAB datus (skat. 10. att.), redzamas dažas lokācijas izpētes teritorijā, kur CSNg skaits ir pieaudzis Tērbatas ielas eksperimenta laikā. Viena no teritorijām ir Blaumaņa ielas posms īsi pirms Tērbatas ielas virzienā no Brīvības ielas (Blaumaņa iela 5a, 5b un 12a). Minētajā teritorijā notikuši 4 CSNg laikā, kad risinājies Tērbatas ielas eksperiments, ārpus eksperimenta analizētajā laika periodā CSNg nav notikuši. Otrā no teritorijām atrodas Stabu ielā īsi pirms Tērbatas ielas virzienā no Brīvības ielas (Stabu iela 25). Lai arī CSNg šajā lokācijā notikuši arī ārpus Tērbatas ielas eksperimenta laika (09.07.2020. un 04.09.2020.), eksperimenta laikā šajā lokācijā notikuši 2 CSNg. Bruņinieku ielā pirms krustojuma ar Tērbatas ielu, redzama līdzīga situācija, eksperimenta laikā notikuši 2 CSNg.



11. att. CSNg periodā no 17.05.2020. līdz 16.10.2020.



12. att. CSNg periodā no 01.05.20. līdz 31.10.2020.

Kopumā Tērbatas ielas slēgtajā posmā no Elizabetes ielas līdz Vidzemes tirgum eksperimenta laikā CSNg skaits ir sarucis salīdzinājumā ar periodiem, kad eksperiments nav noticis (skat. 10. att.), tomēr CSNg skaits kopējā izpētes teritorijā eksperimenta laikā ir par 6.1 % lielāks nekā vidējais, salīdzinot piecu mēnešu periodus. Lai arī CSNg skaita pieaugums eksperimenta laikā nav būtisks, tomēr pastiprināta uzmanība ceļu satiksmes drošības apsvērumu risināšanā būtu jāpievērš tieši ielām, kuras krustojas ar transportlīdzekļu satiksmei slēgto ielu (šajā gadījumā jau minētās Blaumaņa, Stabu, Bruņinieku u. c. ielas).

## 5. VUGD Rīgas reģiona pārvaldes negadījumu dati

Analizējot ietekmi uz satiksmes drošību, sabiedrisko kārtību, iedzīvotāju veselību un drošību, sadarbojoties ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rīgas reģiona pārvaldi (turpmāk tekstā VUGD), tika iegūta informācija par glābšanas darbiem Tērbatas ielas apkārtnē laika posmā no 2020. gada 1. maija līdz 2020. gada 31. augustam. Minētajā periodā uz Tērbatas ielu tika saņemti 2 izsaukumi (viens par ugunsgrēku Tērbatas ielā 33/35 un viens par glābšanas darbiem Tērbatas ielā 7). Savukārt, periodā no 2020. gada 1. septembra līdz 2020. gada 31. oktobrim izpētes teritorijas robežās ir saņemts 21 pieteikums, no kuriem 12 ir bijuši maldinājumi, 5 glābšanas darbi un 4 ugunsgrēki.

Vienlaikus VUGD informē, ka no Pārvaldes amatpersonām nav saņemta informācija par kādu gadījumu, kad Pārvaldes tehnika nav varējusi izbraukt, vai apgrūtinājumiem, kuri būtu traucējuši Pārvaldes tehnikai operatīvi veikt ugunsgrēku dzēšanu vai glābšanas darbus Tērbatas ielā vai tās apkārtnē.

## 6. Rezultāti

- RPP konstatēto pārkāpumu skaits eksperimenta laikā ir par 5.5 % mazāks nekā vidējais, salīdzinot piecu mēnešu periodus.
- Eksperimenta laikā novērots ar trokšņošanu saistīto RPP izsaukumu skaita pieaugums Tērbatas ielā. Periodā, kad risinājies eksperiments, ar trokšņošanu saistīto izsaukumu skaits bijis par 51 % lielāks nekā vidējo trokšņošanas izsaukumu skaits divu mēnešu periodos pirms un pēc eksperimenta. Viena mēneša periodos pirms un pēc eksperimenta šis rādītājs ir salīdzinoši mazāks (31%), kā arī ir saistīts ar sezonālo aktivitāti.
- Nav konstatēta ietekme uz NMPD izsaukumu skaita izmaiņām, kas būtu saistītas ar Tērbatas ielas eksperimenta norisi.
- Kopējais CSNg skaits izpētes teritorijā eksperimenta laikā ir par 6.1 % lielāks nekā vidējais salīdzinot piecu mēnešu periodus, tomēr lokāli slēgtajā Tērbatas ielas posmā CSNg skaits ir sarucis slēgtās transportlīdzekļu satiksmes dēļ.
- Pastiprināta uzmanība ceļu satiksmes drošības apsvērumu uzlabošanā jāpievērš ielām, kuras krustojas ar transportlīdzekļu satiksmei slēgto ielu. Eksperimenta laikā novērota paaugstināta CSNg koncentrācija ielu posmos pirms Tērbatas ielas.
- Saskaņā ar VUGD sniegto informāciju Tērbatas ielas eksperiments nav radījis traucējumus pārvaldes tehnikas darbībai izpētes teritorijā Tērbatas ielā un tai pieguļošajās ielās.